

Peter Paul Rubens (1577–1640)

Flamsk kunsts betydeligste og mest produktive barok- og hofkunstner

En charmerende verdensborger, som også arbejdede på den diplomatiske front. Udover at besidde et kæmpestort kunstnerisk talent var han også en genial organisator af sin kunstneriske produktion. Han anvendte den tidlige kapitalistiske industrielle produktionsmåde ”manufakturen” som forbillede for arbejdsgangen i sit atelier, og havde mange ansatte (i perioder flere end 100 medhjælpere og elever).

Manufakturen var en produktionsform i overgangen fra håndværk til industri. Uden denne produktionsform havde det været umuligt for ham at udføre de mange ordrer, som strømmede ind til ham. Typisk lavede han en skitse, hvorefter hans ansatte overtog opgaven eller diverse specielopgaver under hans opsyn. Han kunne så afslutte værket, hvis det var nødvendigt. Van Dyck og Jacob Jordaens var ansat i hans værksted.

Sankt Katarinas trolovelse (ca. 1628). Forarbejde til stort alterbillede

Marie af Medicis ankomst til Marseilles havn 3. november 1600 (1621-25).